

PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻIEM, VISIEM INTERESENTIEM

Latvijas Dabas muzeja ornitologs veicis Eiropā unikālu ziemeļu gulbju pētišanas projektu, izmantojot satelītu raidītājus

14.augustā Latvijas Dabas muzeja (LDM) ornitologs Dmitrijs Boiko noslēdza Eiropā unikāla projekta „Ziemeļu gulbju satelītizsekošana” istenošanu. Projekta ietvaros laika posmā no 2. līdz 14. augustam ornitologs dažādās vietās Latvijā veica 10 ziemeļu gulbju (*Cygnus cygnus*) aprikošanu ar satelītu raidītājiem. Šis projekts ir pirmais Eiropā, kurā ziemeļu gulbju pētišanai tiek izmantota satelītu izsekošana. Projektu finansiāli atbalsta Latvijas Vides Aizsardzības fonds.

Līdz šim ziemeļu gulbji tika ķerti un ar satelītu raidītājiem aprikti Kuldīgas rajonā pie Ēdoles, Liepājas rajonā pie Aizputes, Talsu rajonā, Rēzeknes rajona Nagļos, Balvu rajona Rugāju pagastā, Valmierā un Saldus rajonā.

Satelītu raidītāju uzlikšanas procedūra ir sarežģīta un sākotnēji-2. augustā uzsākot šo projektu, nebija iespējams noteikt vai tā būs veiksmīga. Projekta līdzšinējā gaita ir pierādījusi, ka visi līdz šim uzliktie satelītu raidītāji darbojas veiksmīgi. Projekta ietvaros notiekošo satelītu raidītāju uzlikšanas ekspedīciju plānots noslēgt 14. augustā, kad satelīta raidītājs tiks uzlikts pēdējam plānotajam- pēc skaita desmitajam ziemeļu gulbim.

Ziemeļu gulbju gredzenošana ar kaklu gredzeniem palīdz ornitologiem šīs sugas gulbjus pētīt, bet neļauj noskaidrot vēl neizzinātos migrācijas procesus. Līdz ar to ornitologiem trūkst informācijas par ziemeļu gulbju migrācijas ceļiem. Nav zināms arī tas, kur ziemeļu gulbji uzturas pārlidojumu starplaikos, kur uzturas un pulcējas jaunie putni, kas vēl nav sākuši ligzdot. LDM ornitologs D. Boiko uzskata, ka ziemeļu gulbju pētišana izmantojot satelītu raidītājus varētu sniegt atbildes uz šiem neizzinātajiem procesiem.

Ziemeļu gulbju satelītu aprikošanas projekta sākuma posmā piedalījās arī Rīgas Zooloģiskā dārza speciāliste Elīna Gulbe, kura pirms vairākiem gadiem līdzīgā veidā iezīmēja ūpjus. E. Gulbe konsultēja ornitologu par sarežģīto raidītāju uzlikšanas procesu, jo to ir svarīgi uzlikt tā, lai tie nebūtu pārāk vaļīgi, tādējādi traucējot gulbim pārvietoties, kā arī nedrīkst būt pārāk cieši, lai gulbim augot, tam nerastos problēmas ar pārāk cieši uzliktām raidītāja siksnām. Līdz šim Latvijā ir tikuši veikti līdzīgi projekti, kuros ar satelītu raidītājiem aprikti arī mazie ērgļi un melnie stārķi.

Tāpat augustā D. Boiko turpinās arī ziemeļu gulbju apgredzenošanas ekspedīcijas projekta “Ziemeļu gulbis – ekoloģija un aizsardzība Latvijā”. Šobrīd ir apgredzenoti jau 142 ziemeļu gulbji, kas ir gan jauns rekords Latvijas mērogā apgredzenoto ziemeļu gulbju skaita ziņā, gan arī pārlicinoši pirmais rezultāts Eiropā. Prognozējams, ka šogad apgredzenoto gulbju skaists varētu sasniegt 150 – 160 īpatņus.

Arī katrs no mums var palīdzēt ornitologam viņu pētījumos. Tādēļ D. Boiko aicina, ja kāds ir ievērojis ar zilu vai dzeltenu kakla gredzenu apgredzenotu ziemeļu gulbi, vai ir pamanījis to ligzdošanas vietas, ziņot, rakstot e-pastu uz adresi Dmitrijs.Boiko@ldm.gov.lv.

Sīkāka informācija par ekspedīcijas gaitu, zvanot LDM ornitologam D. Boiko pa tel.: 2 6416423

Cieņā

Līga Mūrniece

Latvijas Dabas muzeja

Sabiedrisko attiecību un izstāžu nodaļas vadītāja vietas izpildītāja

Tel. 7356024, 2 6121981 e- pasts: liga.murniece@ldm.gov.lv